

D O M

afsagt den 18. juni 2013 af Vestre Landsrets 7. afdeling (dommerne Olav D. Larsen, Lis Frost og Mette Langborg (kst.)) i ankesag

V.L. B-

Kenneth

og

Rikke

mod

Kommune

Retten i Holstebro har den 13. juli 2012 afsagt dom i 1. instans

Påstande

For landsretten har appellanterne, Kenneth og Rikke påstået den indankede dom ophævet og sagen hjemvist til fortsat behandling ved byretten.

Indstævnte, Kommune, har påstået dommen stadfæstet.

Forklaringer

Kenneth har forklaret, at han er uddannet eksporttekniker og har en MBA. Han er sælger af elektroniske forbrugsmålere. De fik afslag på deres første ansøgning om bygge-

tilladelse med den begrundelse, at der ikke måtte anvendes træ/aluvinduer i byggeriet. Han var da bekendt med lokalplanen. Han talte efterfølgende med Birgit på kommunen og fik igen besked på at indsende en revideret ansøgning, hvis han ønskede at opnå en byggetilladelse. Han aftalte med entreprenøren på byggeriet, at der i stedet for skulle isættes trævinduer, og at ansøgningen blev revideret i overensstemmelse hermed. Naboens satte sit hus til salg i 2010, og han blev da opmærksom på, at der var tale om et hus med træ/aluvinduer. Han henvendte sig på kommunen og fandt ud af, at naboen havde ansøgt om og fået tilladelse til at anvende træ/aluvinduer.

Den eneste ændring i den reviderede ansøgning om byggetilladelse i 2008 var, at der skulle isættes trævinduer. Tilladelsen indeholdt vist ikke en klagevejledning.

Procedure

Der er for landsretten enighed om, at forældelsesloven finder anvendelse, at forældelsesfristen som udgangspunkt løber fra den 3. december 2007, og at et eventuelt erstatningskrav er forældet, såfremt forældelsesfristen ikke har været suspenderet. Parterne har i øvrigt i det væsentlige gentaget deres anbringender for byretten.

Landsrettens begrundelse og resultat

Landsretten er enig i byrettens resultat og begrundelsen herfor. Landsretten stadfæster derfor byrettens dom.

Efter sagens udfald sammenholdt med parternes påstande skal Kenneth og Rikke betale sagsomkostninger for landsretten til Kommune med 20.000 kr. til udgifter til advokatbistand (inklusive moms).

Thi kendes for ret:

Byrettens dom stadfæstes.

Kenneth og Rikke skal solidarisk betale sagens omkostninger for landsretten til Kommune med 20.000 kr.

De idømte sagsomkostninger skal betales inden 14 dage.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.

Olav D. Larsen

Lis Frost

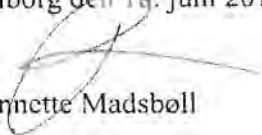
Mette Langborg
(kst.)

Udskriften udstedes uden betaling.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Vestre Landsret,

Viborg den 18. juni 2013

Arnette Madsbøll
retssekretær

Udskrift af dombogen

DOM

Afsagt den 13. juli 2012 i sag nr. BS

Kenneth

og
Rikke

mod

Kommune

Sagens baggrund og parternes påstande

Denne sag er anlagt den 20. december 2011. Sagsøgerne har nedlagt påstand om, at sagsøgte skal betale 235.000 kr. med procesrente fra 20. december 2011 til sagsøgeren.

Sagsøgte har nedlagt påstand om frifindelse, subsidiært at erstatningen fastsættes til et mindre beløb end påstået.

Sagen vedrører spørgsmålet om, hvorvidt sagsøgte er erstatningsansvarlig over for sagsøgerne i forbindelse med, at sagsøgte i december 2007 ved modtagelse af med byggeansøgning meddelte sagsøgerne, at det ikke ville kunne godkendes, at husets vinduer blev udført i træ/alu.

Retten har behandlet spørgsmålet om, hvorvidt sagsøgernes eventuelle krav er forældet særskilt på skriftligt grundlag, jf. retsplejelovens § 253, stk. 1, og 366, stk. 1.

Sagsøgte har gjort gældende, at et eventuelt krav er forældet.

Sagsøgerne har bestridt, at kravet er forældet.

Sagens oplysninger

Det fremgår af sagens oplysninger, at kommune den 3. december 2007 meddelte følgende vedrørende sagsøgernes byggeansøgning vedrørende ejendommen

"...

Facader og vinduer i træ

Ifølge § 8.2 i lokalplan nr. 385 skal husenes udvendige facader være i træ. Af det fremsendte tegningsmateriale fremgår det, at yderdøre og vinduer udføres i træ/alu, som ikke vil kunne godkendes, jfr. ovenstående. Der skal indsendes revideret materiale.

"..."

Der blev angiveligt indsendt revideret materiale, således at der i ejendommen blev isat trævinduer.

Sagsøgerne blev ifølge sagens oplysninger i foråret 2010 opmærksom på, at naboejendommen, som er underlagt samme lokalplan, var opført med træ-/aluminiumsvinduer.

Sagsøgerne klagede den 6. april 2010 til [ ] kommune over afslaget på at benytte træ/aluminiumsvinduer. [ ] kommune fastholdt afslaget i brev til sagsøgerne af den 14. april 2010 og oplyste, at afslaget kunne påklages til Naturklagenævnet.

Naturklagenævnet afgjorde den 23. juli 2010 en klage fra sagsøgerne om anvendelse af træ/aluminiumsvinduer i ejendommen

Det fremgår af Naturklagenævnets afgørelse blandt andet:

"...

Naturklagenævnets formand har på nævnets vegne, jf. planlovens § 58, stk. 3, truffet følgende afgørelse:

Efter planlovens § 58, stk. 1, nr. 4, kan der klages til Naturklagenævnet over retlige spørgsmål i forbindelse med kommunens afgørelser efter planloven. Det er et retligt spørgsmål, om kommunen har haft hjemmel til at meddele afslag på ansøgningen om dispensation fra lokalplanen.

Efter planlovens § 60, stk. 1, skal klage indgives til Naturklagenævnet inden 4 uger efter, at afgørelsen er truffet. Da der imidlertid ikke i kommunens afgørelse af 3. december 2007 er givet klagevejledning, herunder oplysning om klagefristen, og klageren således først modtog en klagevejledning med kommunens afgørelse af 14. april 2010, finder Naturklagenævnet, at også klagen over kommunens afgørelse af 3. december 2007 må realitetsbehandles som rettidigt indgivet.

Det følger af planlovens § 18, at bestemmelser i en lokalplan er umiddelbart bindende overfor borgerne, således at dispositioner, der er i overensstemmelse med bestemmelserne, er umiddelbart tilladt, mens omvendt dispositioner, der ikke er i overensstemmelse hermed, ikke kan etableres medmindre kommunen kan og vil dispensere fra planen.

Det er en forudsætning for planens bindende virkning, at den er så klar og præcis, at det på forhånd kan afgøres, om en given disposition er i overensstemmelse med planen.

Efter lokalplanens § 8, stk. 2, skal husenes *facader være i træ*.

Naturklagenævnet finder ikke, at det anvendte udtryk *facader* med tilstrækkelig klarhed og præcision angiver, at *vinduer* udelukkende må være af træ, således at anvendelse af træ/aluminiumsvinduer vil være i strid med bestemmelsen. Det fremgår heller ikke i øvrigt af lokalplanen bestemmelser, at der kan stilles krav om anvendelse af bestemte vinduesmaterialer.

Kommunen har således ikke haft hjemmel til at stille krav om, at der kun må anvendes trævinduer.

Det bemærkes, at Naturklagenævnet ikke kan tage stilling til spørgsmål om evt. erstatning, idet dette henhører under domstolenes kompetence.

På denne baggrund ophæves kommunens afgørelser af 3. december 2007 og 14. april 2010.

..."

Sagsøgerne rejste ved brev af 16. maj 2011 krav om erstatning over for kommune.

Sagsøgte afviste ved brev af 29. juni 2011 fra Forsikring at være erstatningsansvarlige over for sagsøgerne.

Parternes synspunkter

Sagsøgte har til støtte for den nedlagte påstand gjort følgende anbringender gældende, at et eventuelt erstatningskrav, der udspringer af sagsøgte

Kommunes afgørelse af 3. december 2007, er forældet efter lov nr. 522 af 6. juni 2007 om forældelse af fordringer, forældelsesloven § 3, stk. 1, idet spørgsmålet om forældelse skal afgøres efter denne lov, jf. forældelseslovens § 30, stk. 1. Forældelsesfristens begyndelsestidspunkt for et muligt krav i medfør af forældelseslovens § 2, stk. 4, regnes fra tidspunktet for skadens indtræden, hvilket i denne sag svarer til tidspunktet for den skadegørende handling, nemlig kommunens afgørelse af 3. december 2007. Forældelsesfristens begyndelsestidspunkt kan ikke være senere end den 3. december 2007, da sagsøgte afgørelse på dette tidspunkt får den skadelige følge, som begrunder et eventuelt erstatningskrav. Et eventuelt erstatningskrav har endvidere kunnet konstateres af sagsøgerne straks ved modtagelsen af sagsøgte afgørelse, og det kan derfor ikke tillægges betydning, at sagsøgerne i foråret 2010 blev opmærksomme på, at nabohuset, som er underlagt samme lokalplan som sagsøger, er opført med træ-/aluvinduer. Ligeledes kan det ikke tillægges betydning, at Naturklagenævnet ved afgørelse af 25. juli 2010 traf afgørelse om, at sagsøgte ikke havde hjemmel i lokalplanen til at stille krav om, at der skulle isættes trævinduer.

Sagsøgernes mulige retsvildfarelse vedrørende den rette fortolkning af det retlige grundlag for kravet medfører ikke suspension efter forældelseslovens

§ 3, stk. 2. Det er entydigt fastslået i retspraksis i henhold til forældelseslovens § 3, stk. 2, at ukendskab til de relevante retsregler eller den rette fortolkning heraf, hvorpå et eventuelt krav støttes, ikke kan begrunde, at forældelsesfristen suspenderes. Formuleringen af forældelseslovens § 3, stk. 2, er ændret i forhold til lov nr. 272 af 22. december 1908 om forældelse af visse fordringer, "1908-loven" § 3, men indholdsmæssigt er der ingen forskel, således at retspraksis i henhold til denne regel fortsat har betydning. Sagsøgerne har således siden modtagelsen af sagsøgte¹ kommunes afgørelse af 3. december 2007 været bekendt med eller burde have været bekendt med det retlige grundlag, hvorpå sagsøgtes afgørelse er truffet, og har videre haft mulighed for at indbringe afgørelsen til prøvelse ved domstolene. Tillige har det for sagsøgerne været muligt at klage til Naturklagenævnet siden modtagelsen af sagsøgtes afgørelse i december 2007. At sagsøgerne i foråret 2010 fik kendskab til, at nabohuset, som er underlagt samme lokalplan som sagsøgerne, er opført med træ-/aluvinduer, kan ikke medføre suspension af forældelsesfristen, idet bemærkes, at sagsøgerne indtil dette tidspunkt ikke har haft ukendskab til faktiske forhold, som et eventuelt erstatningskrav støttes på, og dermed været i faktisk vildfarelse. Sagsøgernes mulige retsvildfarelse vedrørende den rette fortolkning af det retlige grundlag, hvilket har været sagsøgerne bekendt siden december 2007, for et muligt erstatningskrav kan ikke medføre suspension af forældelsesfristen efter forældelseslovens § 3, stk. 2.

Da sagen alene vedrører retlige og ikke faktuelle forhold, er der alene i henhold til forældelseslovens § 21, stk. 2, grundlag for en eventuel tillægsfrist på 1 år. Tillægsfristen skal regnes fra tidspunktet for Naturklagenævnets afgørelse, idet bemærkes, at Naturklagenævnet traf afgørelse den 25. juli 2010. Således udløb en eventuel tillægsfrist på 1 år fra den 25. juli 2011. Idet sagsøgerne først har anlagt retssagen mod sagsøgte² Kommune den 20. december 2011 eller halvandet år efter Naturklagenævnets afgørelse, er et eventuelt erstatningskrav forældet efter forældelseslovens § 3, stk. 1, jf. § 21, stk. 2.

Sagsøgerne har til støtte for den nedlagte påstand gjort gældende, at Naturklagenævnets afgørelse, om at kommunen har truffet en ulovhjemlet afgørelse, skal lægges uprøvet til grund, idet sag om prøvelse af afgørelsen skulle have været anlagt senest 6 måneder efter, at afgørelsen blev meddelt, jf. planlovens § 62, stk. 1. Det bestrides, at forældelsesfristen er udløst ved det fremsendte afslag på byggetilladelse af den 3. december 2007, idet det gøres gældende, at forældelsesfristen tidligst kan løbe fra det tidspunkt, hvor kommunens afslag resulterede i en konstaterbar skade, jf. forældelseslovens § 2, stk. 4. Skaden har tidligst manifesteret sig på en sådan måde, at sagsøgerne havde anledning til at rejse krav om erstatning på det tidspunkt, hvor sagsøgerne modtog Naturklagenævnets afgørelse af den 23. juli 2010.

Måtte retten finde, at der er konstateret en skade allerede ved kommunens afgørelse af den 5. december 2007, gøres det subsidiært gældende, at foræl-

delsesfristen er suspenderet, indtil sagsøgernes modtagelse af Naturklagenævnets afgørelse af den 23. juli 2010, jf. forældelseslovens § 3, stk. 2. Sagsøgte har truffet en afgørelse uden hjemmel i strid med administrativ praksis. Sagsøgerne har på grundlag af sagens særlige omstændigheder været i utilregnelig uvidenhed om deres krav, indtil sagsøgerne modtog Naturklagenævnets afgørelse af den 23. juli 2010. Domstolene kan anerkende retsvildfarelse som en suspensionsgrund, hvor der er begået fejl af en myndighed vedrørende fortolkning eller administrativ praksis. Det må i relation til praksis afsagt på grundlag af 1908-loven anses for at være en skærpende omstændighed i forhold til anerkendelse af retsvildfarelse som suspensionsgrund, at forældelsesfristerne i forældelseslovens § 3, stk. 2 er forkortet fra 5 år til 3 år, hvorfor der må tillades en videre adgang til suspension som følge af retsvildfarelse i relation til borgeres muligheder for at rejse krav overfor offentlige myndigheder. Lokalplanen var så uklart formuleret, at det ikke klart fremgår heraf, at kommunens afgørelse var ulovhjemlet. Sagsøgerne burde ikke været bekendt med kravet på et tidligere tidspunkt end Naturklagenævnets afgørelse, idet sagsøgerne med rette havde tillid til, at offentlige regler og myndighedsafgørelser var lovlige. Sagsøgerne havde indtil Naturklagenævnets afgørelse af den 23. juni 2010 rimelig grund til at gå ud fra, at afslaget var lovhjemlet og i overensstemmelse med anerkendt, administrativ praksis. Kommunens afgørelse var ikke vedlagt korrekt klagevejledning til at indbringe sagen for retten og/eller Naturklagenævnet, hvorfor afgørelsen var behæftet med en konkret væsentlig mangel. Først efter modtagelse af korrekt klagevejledning har sagsøgerne haft særlig anledning til at efterprøve sagsøgtens afslag, herunder om afgørelsen var truffet på et korrekt grundlag. Der gælder en omvendt bevisbyrde, hvorfor det påhviler sagsøgte at bevise, at sagsøgerne havde fået viden om deres krav inden tidspunktet for Naturklagenævnets afgørelse, subsidiært foråret 2010.

Mere subsidiært gøres det gældende, at forældelsesfristen er suspenderet indtil foråret 2010, hvor sagsøgerne blev opmærksomme på, at der ved opførelse af naboejendommen var givet byggetilladelse til opførelse af huset med træ-/aluvinduer, jf. forældelseslovens § 3, stk. 2. Sagsøgerne blev først i foråret 2010 bekendt med kommunens hidtidige administrative praksis, hvorfor sagsøgerne indtil dette tidspunkt var i uvidenhed om sagens faktiske forhold.

Fælles gøres det gældende, at forældelsesfristen er afbrudt ved anlæg af nærværende sag, idet dette tidspunkt ligger mindre end tre år fra det tidspunkt, hvor forældelsesfristen begyndte at løbe.

Rettens begrundelse og afgørelse

Sagsøgerne har siden 3. december 2007 været bekendt med de faktiske forhold, der begrundes sagsøgernes krav og det retlige grundlag, hvorpå afgørelsen er truffet. Den omstændighed, at sagsøgerne først i 2010 blev opmærksomme på, at naboejendommen, som er underlagt samme lokalplan, er opført med træ/aluminiumsvinduer, og således ikke har været bekendt med

den rette fortolkning af lokalplanen, kan ikke begrunde, at sagsøgeren må anses for at været ubekendt med fordringen i den betydning, dette fremgår af lov om forældelse af fordringer § 3, stk. 2, og kan ikke føre til suspension af forældelsesfristen. Der er derfor ikke grundlag for at regne forældelsesfristen fra et senere tidspunkt end 3. december 2007.

Sagen er inden forældelsesfristens udløb indbragt for Naturklagenævnet. Forældelse indtræder derfor efter lov om forældelse af fordringer § 21, stk. 2, tidligst 1 år efter, at Naturklagenævnet har givet meddelelse om sin afgørelse, hvilket skete den 23. juli 2010. Herefter, og da sagen først er anlagt den 20. december 2011, findes sagsøgernes krav forældede, jf. lov om forældelse af fordringer § 21, stk. 2, jf. § 3, stk. 1.

Den omstændighed, at sagsøgeren angiveligt indsendte revideret byggesøgning på baggrund af oplysningerne i sagsøgte's brev af 3. december 2007, og at der således ikke foreligger en egentlig afgørelse, herunder med klagevejledning, kan ikke bevirke en suspension af forældelsesfristen.

Sagsøgte's påstand om frifindelse tages derfor til følge med sagsomkostninger som nedenfor bestemt. Sagsomkostninger er fastsat til 17.500 kr., der vedrører sagsøgte's udgifter til advokat, idet der er taget hensyn til, at sagen er afgjort på skriftligt grundlag. Sagsøgte er efter det oplyste ikke momsregistreret vedrørende den i denne sag omhandlede aktivitet.

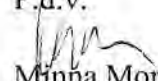
Thi kendes for ret

Sagsøgte   kommune frifindes.

Inden 14 dage skal Kenneth '   og Rikke   i sagsomkostninger
til sagsøgte betale 17.500 kr.

Ingrid Drengsgaard
dommer

Udskriftens rigtighed bekræftes.
RETEN I HOLSTEBRO, den 13. juli 2012

P.d.v.

Minna Mortensen
kontorfuldmægtig